

«БЕКІТЕМІН»

Н.О. Дулатбеков

Е.А. Бекетов атындағы

Қарағанды университетінің
Басқарма төрағасы – ректоры,
профессор

«2020 ж.

Академик Е.А. Бекетов атындағы Қарағанды университеті этикалық комиссия туралы ережесі

Осы Ереже диссертациялық Кеңес туралы Үлгі ережеге және Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің бұйрығымен бекітілген ғылыми дәрежелер беру ережелеріне сәйкес әзірленді және Академик Е.А. Бекетов атындағы Қарағанды университетінің Этикалық комиссиясының мэртебесін, өкілеттіктерін және қызметін ұйымдастыруды айқындайды.

1. Жалпы ережелер

1.1 Академик Е.А.Бекетов атындағы Қарағанды университетінің этикалық комиссиясы (бұдан әрі мәтін бойынша – Этикалық комиссия) докторанттың/докторантуранның түлегінің ғылыми-зерттеу жұмысының материалдарына талдау жүргізеді және зерттеу объектілерінің (тірі табиғат объектілері мен мекендеу ортасының) құқықтарын, қауіпсіздігін және әл-ауқатын қорғауды қоса алғанда, ғылыми зерттеулерді жоспарлау, бағалау, іріктеу, жүргізу және нәтижелерін тарату процесінде бұзушылықтардың болмауы туралы университеттің қорытындысын шығарады.

1.2. Этикалық комиссия төрағадан, мүшелерден және хатшыдан тұрады. Этикалық комиссияның төрағасы ғылыми жұмыс жөніндегі проректор болып табылады.

1.3. Этикалық комиссияның құрамына докторантурада оку процесін ұйымдастыру, университеттің ғылыми қызметі және занды сүйемелдеу мәселелерін үйлестіретін құрылымдық бөлімшелердің басшылары, университеттің жетекші ғалымдары, білім алушылар қатарындағы өкілдер кіреді. Этикалық комиссияның жалпы сандық құрамы-11 адам.

1.4. Этикалық комиссияның құрамы ғылыми жұмыс жөніндегі проректордың ұсынысы негізінде Басқарма төрағасының-университет ректорының бұйрығымен бекітіледі. Қажет болған жағдайда Басқарма Төрағасының бұйрығымен-ректормен Этикалық комиссияның құрамына тиісті өзгерістер енгізіледі.

1.5. Этикалық Комиссияның отырысын өткізу туралы шешімді докторант/докторант ұсынған, осы Қағидаларда көзделген құжаттардың және қарау туралы өтініштің негізінде Төраға бес күн ішінде қабылдайды.

1.6. Этикалық комиссияның хатшысы отырыстардың хаттамаларын жүргізеді.

2. Этикалық комиссияның негізгі міндеттері мен өкілеттіктері

2.1. Этикалық комиссия өз қызметінде диссертация авторының басқа авторлардың құқықтары мен занды мүдделерін сақтауын, диссертацияның қорғалмағанын білдіретін Академиялық адалдық қағидаттарын басшылыққа алады.:

мәтінді, идеяларды, гипотезаларды, қорытындыларды, әдістерді, зерттеу нәтижелерін, графиктерді, кодтарды, суреттерді немесе басқа авторлардың жұмыстарын авторға және дереккөзге сілтеме жасамай пайдалану, сондай-ақ басқа тілдерден аударылған мәтінді (плагиат) пайдалануды қоса алғанда, мағынасы өзгермestен сөздер мен сөз тіркестерін синонимдік ауыстыра отырып басқа авторлардың мәтінін пайдалану және (немесе) беру нысаны);

өз материалын, нақты және цифрлық деректерді өзіне және (немесе) өз дәйексөз көзіне (автоплагиат) сілтемесіз пайдалану фактілерінің сипаттамасы);

дереккөздерге сілтеме жасау, дәйексіз деректерді және (немесе) нәтижелерді, жазбаларды немесе олар туралы хабарламаны ұсыну (фабрика);

зерттеу материалдарын, жабдықтарды, суреттерді, иллюстрацияларды немесе процестерді манипуляциялау, нәтижесінде диссертациядағы зерттеу материалдары бұрмаланады (бұрмалау).

3. Этикалық комиссияның қызметін ұйымдастыру

3.1. Этикалық комиссияның төрағасы:

1) Этикалық комиссияның қызметін және оған басшылықты ұйымдастырады;

2) Этикалық комиссия отырыстарының күн тәртібін айқындайды;

3) Этикалық комиссияның отырыстарын шақырады және оларға төрағалық етеді.

3.2. Этикалық комиссияның отырыстары:

1) Егер оларға жалпы құрамның кемінде үштен екінші қатысса, занды деп есептеледі;

2) қажеттілігіне қарай жүргізіледі;

3) ашық жүргізіледі;

4) барлық шешімдер отырысқа қатысып отырған мүшелер санының жай көпшілік даусымен ашық дауыс беру арқылы қабылданады. Дауыстар тен болған жағдайда төрағаның дауысы шешуші болып табылады.

Қажет болған жағдайда, егер мәселелерді қарау басқа адамдардың арнамысы мен қадір-қасиетін қозғайтын болса, этикалық комиссия төрағасының шешімі бойынша жабық отырыстар өткізілуі мүмкін.

Этикалық комиссияның мүшелері оның отырыстарына алмастыру құқығынсыз қатысады.

3.3. Этикалық комиссияның отырысына өтінім беруші (докторант/докторантуралық түлегі) және оның ғылыми кеңесшісі (консультанттары) шақырылады.

3.4. Докторанттың/докторантура түлегінің қорытынды беру туралы өтінішін қарау үшін өтініш беруші Комиссия хатшысына мынадай құжаттарды ұсынады:

- диссертациялық зерттеу тақырыбы бойынша жарияланған жұмыстардың расталған тізімі;
- отандық және шетелдік ғылыми консультанттар пікірлерінің көшірмелері;
- кафедраның кеңейтілген отырысының оң қорытындысы;
- пайдалануға университеттің тиісті шарты бар қарыз алуды анықтау жүйесінде диссертацияны тексеру туралы есеп / анықтама;
- қорғауға ұсынылатын мақсаттар, міндеттер, объектілер, зерттеу әдістері, Негізгі ережелер мен қорытындыларды қамтитын диссертацияның қысқаша рефераты (қазақ және орыс тілдерінде);
- диссертацияның электронды нұсқасы.

3.5. Ұсынылған материалдарды этикалық Комиссиямен қарау қорытындысы бойынша хатшы қорытынды жобасын дайындайды.

3.6. Этикалық комиссияның қорытындысы диссертациялық Кеңес туралы Үлгі ережеде көзделген басқа құжаттармен бірге докторант/докторантура түлегі қорғалатын диссертациялық кеңеске жіберіледі.

4. Этикалық комиссияның қызметін тоқтату

4.1. Этикалық комиссияның қызметін тоқтату:

- 1) Басқарма Төрағасы-ректордың бастамасы бойынша;
- 2) Этикалық комиссияның бастамасы бойынша жүзеге асырылады.

**Басқарма мүшесі, ғылыми
іс жөніндегі проректор**

E.M. Тажбаев

**Басқарма мүшесі,
академиялық мәселелер бойынша
проректордың м.а.**

B.R. Нусупбеков

ЖООКББ бастығы

S.G. Карстина

ЗБ бастығы

S.B. Захарова

ГКБ бастығы

C.S. Касымов